

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

1.0	<p>ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ:</p> <p>ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಅನೇಕ ರಾಜಮನೆತನಗಳಿಂದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಚಾಲುಕ್ಯ, ಹೊಯ್ಸಳರು ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರುಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಳಿದ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಂದಿದ್ದು 16 ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೆಳದಿ ನಾಯಕರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಎಂಬ ಹೆಸರು "ಶಿವ-ಮುಖ" ಎಂಬ ಪದಪುಂಜಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನಾಮಕರಿಸಿದವರು ಕೆಳದಿನಾಯಕರು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ.1600 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.</p> <p>ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಗಳ ಭಾಗಗಳ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನದಿಗಳು ಹಲಯುಕ್ತರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಶೀವಾದದಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಹಾರ ತೂಟು ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಶರಾವತಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯು ಮತ್ತು ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹು ಚಾಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಹುಪಾಲುನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕೆಲವು ನವ ಶಿಲಾಯುಗದ ತಾಣಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವು ಮತ್ತು ತೆರೆದವು.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದ ತುಂಗಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಡ್ಡದಮರಡಿ • ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಗರದ ಬಳಿಯಿರುವ ನಿಲಾಸ್ವಲ್ • ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಗುಂಬೆ ಬಳಿಯಿರುವ ಕುಂದಬೆಟ್ಟ • ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಬಳಿ ಯಡೇಗುಡ್ಡ • ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಶೋಕನಗರ, ಅನವೇಲಿ ಮತ್ತು ನಾಗಸಮುದ್ರ <p>ಈಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕೇವಲ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜನರನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರನ್ನಾಗಿಸಿ ನಾಡಿನ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಧಾನಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮೊಂಡಿಮಾಡುವ ನಿಸರ್ಗದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ದೃಶ್ಯಾವಳಿ, ಬಿಬ್ಬಿಗಳು, ಹಸಿರು ಕಣಿವೆಗಳು, ನದಿಗಳು, ತೊರೆಗಳು, ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳೂ, ಚಾಲಿತ್ರಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು, ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುವ ತಿನಿಸುಗಳು ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಅತಿಥಿ ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ, ಇದುವೇ ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ್ಗ.</p>
2.0	<p>ಭೌಗೋಳಿಕ ನೆಲೆ : ಪ್ರದೇಶ 12,805 ಚ.ಕಿಲೋ.ಮೀ</p>
3.0	<p>ಮಣ್ಣು : ಕಂದು ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು, ಹಳದಿ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು, ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು, ಮರಳು ಮಿಶ್ರತ ಮಣ್ಣು, ಕೆಂಪು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣು, ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಮಣ್ಣು</p>
4.0	<p>ನದಿಗಳು : ತುಂಗಾ, ಭದ್ರಾ, ಶರಾವತಿ, ವರದ, ದಂಡಾವತಿ, ಸೀತಾ ಮತ್ತು ಕುಮದ್ವತಿ</p>
5.0	<p>ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ : ಹವಾಮಾನ 32 ಸಿ ಹಾಗೂ ಮಳೆ ಸರಸಲ 2721 ಮಿ.ಮೀ.</p>

6.0	<p>ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನೋಟ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕ್ಷೇತ್ರ : 07 2. ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು : ತುಂಗಾ., ಭದ್ರ, ಶಿರಾವತಿ, ದಂಡಾವತಿ, ಸೀತಾ, ಕುಮದ್ವತಿ ಮತ್ತು ವರದ ನದಿಗಳು 3. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಹೆಸರು : 07 (ಶಿವಮೊಗ್ಗ , ಶಿಕಾಲಪುರ, ಭದ್ರಾವತಿ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸನಗರ, ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಸೂರಬ) 4. ನಗರ/ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 09 5. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 271 6. ಜನವಸತಿಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 1,444 7. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ : 2721 ಮಿ.ಮೀ.
7.0	<p>ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿವರ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ : 18,75,987 2. ಪುರುಷರು : 9,39,101 3. ಮಹಿಳೆಯರು : 9,36,879 4. ನಗರವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 6,23,727 5. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 11,29,026 6. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ : 12,63,016 7. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಪ್ರಮಾಣ : 80.45% <p>ಪುರುಷರು : 86.07% (6,74,938)</p> <p>ಮಹಿಳೆಯರು : 74.84 (5,88,078)</p>
8.0	<p>ನೋಂದಾಯಿತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ: 2000</p>
9.0	<p>ಸಾಲಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ರೇಲ್ವೆ ಜಾಲದ ಉದ್ದ : 125 ಕಿ. ಮೀ. 2. ಹೆದ್ದಾಲ ರಸ್ತೆಗಳ ಉದ್ದ : 1330 ಕಿ. ಮೀ. 3. ಇತರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಉದ್ದ : 9621 ಕಿ. ಮೀ. 4. ಒಟ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 10,00,725

	<p>5. ಛತ್ರ ವಾಹನ ಸಂಖ್ಯೆ : 4,31,106</p> <p>6. ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ಸಂಖ್ಯೆ: 6,172</p> <p>7. ಕಾರು/ಜೀಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 62,228</p> <p>8. ಲಾಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8,732</p>
10	<p>ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿವರ.</p> <p>1. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 272</p> <p>2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 43</p> <p>3. ಅಖಿಲ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 29</p> <p>4. ಕಠಿಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 08</p> <p>5. ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 53</p> <p>6. ಅಗ್ರಣೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹೆಸರು : ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್</p>
11	<p>ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರ.</p> <p>1. ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 357</p> <p>2. ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 15,467</p> <p>3. ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 2,44,426</p>
12	<p>ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ.</p> <p>1. ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ : 1,472.09 ಮೆಗಾ ಯುನಿಟ್</p> <p>2. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್: 1,488.49 ಮೆಗಾ ಯುನಿಟ್</p>
13	<p>ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ವಿವರ.</p> <p>1. ಒಟ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 20,272</p> <p>2. ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 18</p> <p>3. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 04</p> <p>4. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 07</p> <p>5. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾಲಿಕಾ ವಸಾಹತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 10</p>

14	<p>ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಕರ್ಯ</p> <p>1. ಸರಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 07</p> <p>2. ಗೋದಾಮುಗಳ ವಿವರ :</p> <p>ಸಂಖ್ಯೆ : 13</p> <p>ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: 1,13,502 (ಮೆ.ಟನ್‌ಗಳು)</p> <p>3. ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ವಿವರ</p> <p>ಸಂಖ್ಯೆ : 01</p> <p>ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : 5,000</p> <p>4. ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕಾ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 17,022</p>
----	--

15	<p>ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿವರ.</p> <p>1. ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ.</p> <p>ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರ</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ಕ್ರ.ಸಂ</th> <th style="text-align: center;">ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ</th> <th style="text-align: center;">ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ</th> <th style="text-align: center;">ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td>ಭತ್ತ</td> <td style="text-align: center;">95,087</td> <td style="text-align: center;">36,79,065</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td>ಜೋಳ</td> <td style="text-align: center;">182</td> <td style="text-align: center;">396</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td>ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ</td> <td style="text-align: center;">66,674</td> <td style="text-align: center;">2,34,634</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td>ರಾಣಿ</td> <td style="text-align: center;">439</td> <td style="text-align: center;">533</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5</td> <td>ಹೆಸರು</td> <td style="text-align: center;">269</td> <td style="text-align: center;">59</td> </tr> </tbody> </table> <p>2. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಣ್ಣುಗಳ (ತರಕಾರ, ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಮ, ನೆಡುತೋಟ).</p> <p>ಅ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಹಣ್ಣುಗಳ ವಿವರ.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ಕ್ರ.ಸಂ</th> <th style="text-align: center;">ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ</th> <th style="text-align: center;">ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ</th> <th style="text-align: center;">ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td>ಬಾಳೆ</td> <td style="text-align: center;">6,332</td> <td style="text-align: center;">1,45,993</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td>ಮಾವು</td> <td style="text-align: center;">3,618</td> <td style="text-align: center;">54,291</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td>ಪೈನಾಪಲ್</td> <td style="text-align: center;">1,475</td> <td style="text-align: center;">87,385</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td>ನಿಂಬೆ</td> <td style="text-align: center;">33</td> <td style="text-align: center;">632</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5</td> <td>ಸಪೋಟ</td> <td style="text-align: center;">324</td> <td style="text-align: center;">3,942</td> </tr> </tbody> </table> <p>ಬ. ತರಕಾರ</p> <p>ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ತರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ಕ್ರ.ಸಂ</th> <th style="text-align: center;">ತರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ</th> <th style="text-align: center;">ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ</th> <th style="text-align: center;">ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td>ಟಮೋಟೊ</td> <td style="text-align: center;">86</td> <td style="text-align: center;">1,575</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td>ಬದನೆ</td> <td style="text-align: center;">17</td> <td style="text-align: center;">399</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td>ಸೌತೆಕಾಯಿ</td> <td style="text-align: center;">12</td> <td style="text-align: center;">98</td> </tr> </tbody> </table>	ಕ್ರ.ಸಂ	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	1	ಭತ್ತ	95,087	36,79,065	2	ಜೋಳ	182	396	3	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	66,674	2,34,634	4	ರಾಣಿ	439	533	5	ಹೆಸರು	269	59	ಕ್ರ.ಸಂ	ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	1	ಬಾಳೆ	6,332	1,45,993	2	ಮಾವು	3,618	54,291	3	ಪೈನಾಪಲ್	1,475	87,385	4	ನಿಂಬೆ	33	632	5	ಸಪೋಟ	324	3,942	ಕ್ರ.ಸಂ	ತರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	1	ಟಮೋಟೊ	86	1,575	2	ಬದನೆ	17	399	3	ಸೌತೆಕಾಯಿ	12	98
ಕ್ರ.ಸಂ	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)																																																														
1	ಭತ್ತ	95,087	36,79,065																																																														
2	ಜೋಳ	182	396																																																														
3	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	66,674	2,34,634																																																														
4	ರಾಣಿ	439	533																																																														
5	ಹೆಸರು	269	59																																																														
ಕ್ರ.ಸಂ	ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)																																																														
1	ಬಾಳೆ	6,332	1,45,993																																																														
2	ಮಾವು	3,618	54,291																																																														
3	ಪೈನಾಪಲ್	1,475	87,385																																																														
4	ನಿಂಬೆ	33	632																																																														
5	ಸಪೋಟ	324	3,942																																																														
ಕ್ರ.ಸಂ	ತರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)																																																														
1	ಟಮೋಟೊ	86	1,575																																																														
2	ಬದನೆ	17	399																																																														
3	ಸೌತೆಕಾಯಿ	12	98																																																														

4	ಬೆಂಕಿ	20	108
5	ಮೆಟಾಲ್	16	228

ಕ. ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಲೆಯುತ್ಪಾದಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚೇರಿಕೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳು)
1	ಇಲ್ಲ	0.00	0.00
2	ಇಲ್ಲ	0.00	0.00
3	ಇಲ್ಲ	0.00	0.00
4	ಇಲ್ಲ	0.00	0.00
5	ಇಲ್ಲ	0.00	0.00

ಡ. ನೆಡುಕುಗಳು.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ನೆಡುಕುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ನೆಡುಕುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	ಬೆಲೆಯುತ್ಪಾದಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚೇರಿಕೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳು)
1	ಅಡುಗೆ	92,181	1,69,305
2	ಏಲಕ್ಕಿ	114	12
3	ಮೆಣಸು	531	21,842
4	ಗೋಡೆಂಜ	320	437
5	ಕೋಕೋ	0.58	201.65

3. ಜಾನವಾರು/ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಎಮ್ಮೆಗಳು	1,49,515
2	ಕುರಿಗಳು	36,791
3	ಮೇಕೆಗಳು	58,034
4	ಹಂದಿಗಳು	4,007
5	ಕೋಳಿಗಳು	17,39,272

4. ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು.

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಬೀಜ	ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳು
2	ತೇಗ	ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳು
3	ಸಾಗುವಾನಿ	ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳು
4	ಜಿರಿ	ಗೃಹ ಉಪಯೋಗ
5	ಹೊನ್ನೆ	ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳು

5. ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಖನಿಜಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ಲಭ್ಯತೆ ಸ್ಥಳ	ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚೇರಿಕೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮೆಟ್ರಿಕ್. ಟನ್‌ಗಳು)
1	ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್	ಕುಂಪಿ, ಶಿಕಾಲಪುರ	36	6
2	ಡಿ.ಐ.ಸ್ಟೋನ್	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	40	--
3	ಮರಳು	ತುಂಗಾಭದ್ರೆ & ವರಾಹಿ		4,002.00
4	ಲ್ಯಾಟರೈಟ್(ಜಂಬು ಇಟ್ಟಿಗೆ)	ಸಾಗರ	37	63
5	ಲೈಮ್ ಸ್ಟೋನ್	ಭದ್ರಾವತಿ	59	137

6. ಖನುಗಾಲಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾಗರ ಉತ್ಪನ್ನಗಲು

ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಗರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಏವರ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಖನುಗಲು	24,889 ಟನ್

7. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ.

I. ಜಲ್ಲೆಯಲ್ಲರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಏದ್ಯಾಲಯಗಲ ಏವರ (ಇಂಜಿನಿಯಲಂಗ್/ಪಾಲಟೆಕ್ನಿಕ್/ ಐಐಐ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಏದ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ಏದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಜೆ.ಎನ್.ಎನ್.ಸಿ.ಇ ಢುತ್ತು ಪೆನೆಟ್	978
02	ಸರ್ಕಾಲ ಪಾಲಟೆಕ್ನಿಕ್(4) ಢುತ್ತು ಖಾಸಲ ಪಾಲಟೆಕ್ನಿಕ್(6)	1,691
03	ಐ.ಐ.ಐ	8,468

II ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು(ಅಲೋಪತಿ/ ಅಯುರ್ವೇದ/ಹೋಖುಯೋಪತಿ/ಯುನಾಸಿ/ಫಾರ್ಮಸಿ/ನರ್ಸಿಂಗಗಲ ಏವರ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಏದ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ಏದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಸರ್ಕಾಲ(ಶಿಮ್ಲಾ) ಅಲೋಪತಿ	529
02	ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಲೋಪತಿ	569
03	ಸರ್ಕಾಲ ಅಯುಷ್	120
04	ಖಾಸಲ ಅಯುಷ್	357
05	ಖಾಸಲ ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ(2)	536

III ಇತರೆ ಕಾಲೇಜುಗಲ ಏವರ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಏದ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ಏದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಕುವೆಂಪು ಏಶ್ಟ ಏದ್ಯಾಲಯದ ಸರ್ಕಾಲ ಕಾಲೇಜುಗಲು(16)	15,582
02	ಕುವೆಂಪು ಏಶ್ಟ ಏದ್ಯಾಲಯದ ಖಾಸಲ ಕಾಲೇಜುಗಲು(9)	5,113

8. ಜಲ್ಲೆಯ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಲ ಏವರ.

1. ಜೋಗ ಜಲಪಾತ
2. ಕೂಡಜಾಲ್ರಿ
3. ಸಕ್ರೆಬೈಲು ಅನೇಜಡಾರ
4. ಢಂಡಗದ್ದೆ
5. ತ್ಯಾವರೆಕೊಪ್ಪ ಸಿಂಹಧಾಢು

9. ಕುಶಲಕರ್ಮ/ ಕಸಖುದಾರರ ಏವರ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕಸಖು/ಕುಶಲಕರ್ಮ ಜಟುವಣಕೆ	ಕುಶಲಕರ್ಮಗಲ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ಪನ್ನಗಲಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಢಾರುಕಟ್ಟೆ
01	ಬಡಲ	3479	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಢುಟ್ಟ
02	ಕಢ್ಢಾಲಕೆ	492	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಢುಟ್ಟ
03	ದೋಜ	584	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಢುಟ್ಟ
04	ಜರ್ಮಗಾಲಕೆ	327	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಢುಟ್ಟ
05	ಕುಂಬಾರ	849	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಢುಟ್ಟ

06	ಕ್ವಾಲಿಟಿ	638	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ
07	ಸುಸ್ಥಿರತೆ	68	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ
08	ಟೈಲರ್ಸ್	2849	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ
09	ಇದರೊಳಗೆ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾಡುವವರು	296	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ
10	ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ	68	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ
11	ಮೂರ್ತಿ ರಚಿಸುವವರು	29	ಸ್ಥಳೀಯ/ ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ

10. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿವರ :

(i) ನೂತ್ನ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ (ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಭದ್ರಾವತಿ	3924	1266	21632
2	ಹೊಸನಗರ	1451	466	6415
3	ನಾಗರ	2724	2226	11384
4	ಶಿಕಾಲಪುರ	2260	489	7193
5	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	6658	3463	33862
6	ಸೊರಬ	1437	113	5781
7	ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ	1818	340	6962
	ಒಟ್ಟು	20,272	8,363	93,213

(ii) ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಕೈರಾಲಿಕೆಗಳ ವಿವರ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಉದ್ಯಮದ ಹೆಸರು	ಉತ್ಪನ್ನ	ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ವರ್ಷ	ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ (ರೂ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಮೆ:ಬಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್, ಸ್ವೀಲ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅ., ಐಐಎಸ್ಎಲ್, ಭದ್ರಾವತಿ	ಅಲಾಯ್ & ಸ್ಟೇಷನ್ ಸ್ವೀಲ್ ಪಿಂಗ್ ಐರನ್	1923	343.30	475
02	ಶಾಹೀ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ. ನ.ನಂ.156, ಕೆ.ಬಿ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಕೈರಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ನಿಧಿ,ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾ..	ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್	1989	533.13	6290
03	ಮೆ:ಇ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಮಿನರ್ಸ್ & ಮೆಟಲ್ಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ. ನಂ.61, ನವಲೆ, ಬಸವರ ಗ್ರಾಮ, ಭದ್ರಾವತಿ	ಇಂಟಿ ಬಾರ್ನ್	2006	60.75	115
04	ಮೈಸೂರ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಅ, ಭದ್ರಾವತಿ	ಪೇಪರ್	1937	203.88	80

(iii) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿವರ
01	ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳು
	ಅವಲಕ್ಕಿ/ ಮಂಡಕ್ಕಿ
	ರೈಸ್ ಮಿಲ್
	ಬೀಜಕಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
	ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ

		ಅಲಶೀನ ಮತ್ತು ಶುಂಠ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
02	ಜವಳ	
		ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ಸ್ & ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ಸ್,
		ಬ್ಯೂಟಿಕ್‌ಗಳು
		ಫೈಲಿಂಗ್
		ಉಣ್ಣೆ ಕಂಬಳ
03	ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೆಷನರಿ.	
		ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್
		ಸ್ಟ್ರಿನ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್
		ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ಡಿಸೈನಿಂಗ್
		ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ & ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್
		ಸ್ಟಿಕ್‌ರ್ ಕಲಿಂಗ್
04	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ರಬ್ಬರ್ ಹಾಗೂ ಪರ್ಮಾಡಾರಿಟ ಉದ್ಯಮ	
		ವಾಟರ್ ಬಾಟಲ್
		ಪ್ಯಾಲೆನ್ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು
		ಪಿವಿಸಿ ಪೈಪ್ ಪಿಪಿಂಗ್ಸ್
		ಪರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
		ಆಟದ ಗೋಬೆಗಳು
		ರಬ್ಬರ್ ಮೌಲ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್
		ಫೆನಾಂಯಲ್
		ಸೋಪ್ & ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್
		ಲಾಂಪು
		ಬಯೋ ಫರ್ವಿಲೈಜರ್
		ಅಗರ ಬತ್ತಿ,, ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ
06	ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಸಿರಾಮಿಕ್ಸ್ ಉದ್ಯಮಗಳು.	
		ಸೆಂಟಲಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
		ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್
		ಗ್ರಾನೈಟ್ & ಮಾರ್ಬಲ್
		ಸಿಮೆಂಟ್ ಇನ್ಫಿ, ಲಿಂಗ್ಸ್,
		ಸ್ಪಾಂಡ್ ಜಂಕ್ಟ್
07	ಜನರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ಉದ್ಯಮಗಳು.	
		ವಾಹನಗಳ ಬಾಡಿಯಿಂಗ್
		ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆ
		ಕಟ್ಟಡ ಪಿಟಿ,ಬಾಲಿಲು,ಗೇಟ್
		ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್
08	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳು :	
		ಮಾಬೈಲ್ ಸೆಲ್ಸ್ & ಸರ್ವಿಸ್
		ಗೃಹ ಉಪಯೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸೆಲ್ಸ್ & ಸರ್ವಿಸ್
		ನೂತನ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್
		ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೆಲ್ಸ್ & ಸರ್ವಿಸ್
		ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಬೇತಿ, ಡಿಟಿ ವರ್ಕ್ಸ್
		ಮೋಟಾರ್ ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್
09	ಆರೋಗ್ಯೋಪಕರಣ ಉದ್ಯಮ.	
		ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಸೆಲ್ಸ್ & ಸರ್ವಿಸ್
		ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಸೆಲ್ಸ್ & ಸರ್ವಿಸ್

	ಇಂಜನ್ ಆಂಬಲ್ ಸೆಲ್ಟ್ & ಸರ್ವಿಸ್
	ಭಾಲ ಮತ್ತು ಲಘು ವಾಹನಗಳ ಚಿಡಿಬಾಗಳು ಸೆಲ್ಟ್ & ಸರ್ವಿಸ್
10	ಜಾಬ ವರ್ಕ್, ಲಿವೆಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉದ್ಯಮಗಳು.
	ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಸರ್ವಿಸ್
	ಕಾರ್ ಗ್ಯಾರೇಜ್
	ವಾಟರ್ ವಾಶ್
	ಪಂಚರ್ ಲಾಪ್
	ಸಂಜಾಲ ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮ
	ಚಾಟ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್, ಪ್ಲೋರ್ ಮಿಲ್

(iv) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾಲಕಾ ಪ್ರದೇಶ (ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಐ.) ವಿವರ:

ಕ್ರ. ಸಂ	ಕೈಗಾಲಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳ	ಸ್ಥಾಪನೆ ವರ್ಷ	ಸ್ಥಾಫಿನ ಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿ (ಎಕರೆ)	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿ (ಎಕರೆ)	ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿವೇಶನಗಳು	ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ನಿವೇಶನಗಳು
01	ಮಾಚೇನಹಳ್ಳಿ	20-11-1979 & 06-11-1998	381	345.25	133	133
02	ನಿಧಿ	01-02-2008	57	43.63	38	38
03	ಮಂಣಿಕ್ಯಲೂರು	06-07-1988	42.13	36.13	34	34
04	ಆಟೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್	23-08-1991	19.35	9.35	281	281
05	ಸಂಡ (ಶಿಕಾಲಿಪುರ.ತಾ)	19-12-2008	63.48	47.88	39.09	6
06	ಮಂಗಳಜಾನು (ನಾಗರ)	21-12-2013 16-07-2016	10.35	7.54	65	65
07	ದೇವಕಾಂತಿಕೊಪ್ಪ	----	250.55	108.16	220	220
08	ಸಿಡಿಪುರ	----	206.69	185.25	43	4

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾಲಕಾ ವಸಾಹತುಗಳ ವಿವರ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಕೈಗಾಲಕಾ ವಸಾಹತು ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳ	ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷ	ನಿರ್ಮಿಸಿದ (ಎಕರೆ)	ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಳಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಮಳಿಗೆಗಳು	ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿವೇಶನಗಳು	ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ನಿವೇಶನಗಳು
01	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1965	30.23	99	99	81	81
02	ಆಟೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2000	4.1	-	-	67	67
03	ಮಂಣಿಕ್ಯಲೂರು	1992	10	20	20	38	38
04	ಭದ್ರಾವತಿ	1977	5	20	20	01	01
05	ನಾಗರ	1981	10	40	40	35	34
06	ಶಿರಾಟಕೊಪ್ಪ	1964	5	6	6	7	7
07	ಹೊಸನಗರ	2000	4.8	-	-	36	36
08	ಸಿಡಿಪುರ-ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2017	65.18	11	11	184	136
09	ಯಲಗಲೆ-ನಾಗರ	2017	18	6	5	102	57
10	ನೋರಬ	2017	20	8	8	60	52
11	ಕೆರೆಹಳ್ಳಿ-ಹೊಸನಗರ	2017	4	-	-	22	05

	ಒಟ್ಟು	171.51	209	209	635	518
<p>ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್ (ಸೌರ ಹಾಗೂ ಪವನ) ಸ್ಥಾವರಗಳ ವಿವರ:</p>						
ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕದ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳ	ಸ್ಥಾಪನೆ ವರ್ಷ	ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಮೆ.ವ್ಯಾಟ್)			
01	Enercon (India) Ltd, Chandrakala Gudda	22-Nov-02	21.600			
02	Chitradurga Wind Power Private Ltd Thuppadahalli	05-Mar-03	47.5			
03	Sarjan Realities Limited	08-Mar-04	33.000			
04	Enercon (India) Ltd Kunchenahalli, Tyjavalli, Biranakere	18-Aug-05	12.000			
05	Suzlon Infrastrcture Limited Malligere , Arenahalli - 45MW Bommanakatti, Bhadrapura, Kallapura, Nerlekar, Antarangange & Besilumane, Shimoga Disrtict - 41MW	19-Aug-05	86.000			
06	Suzlon Infrastrcture Limited Basavapura Benakanahalli, Shimoga district - 11.4	23-Aug-05	11.400			
07	Chiranjeevi Wind Energy Ltd. Narasetthalli, Honnanayakanahalli, Shimoga-4.5 Anumanahalli, Kammaranahalli, Shimoga-53.25 Harmghatta, Mallapura, Shimoga-	21-Sep-05	75.000			
08	Suzlon Infrastrcture Limited Konehosuru, Gilalgundi, Kambaduru,Kyadikoppa, Kathigehalli, Ramanamatti, Suragondanakoppa(25.2MW) Honnvalli Parasikoppa, Guttanahalli,Muthatbailu (9.6MW) Kotekoppa ,Hunsekatte, Shyadagalale, Jamurmane, Narasipura(24.6	14-Oct-05	59.400			
09	Suzlon Infrastrcture Limited Tirumalapura, Santhanahalli, Vishwanathanahalli, Gollarahalli	14-Oct-05	15.000			
10	Shah Agency (Transferred to M/s Lanco Wind Power (P) Limited vide G.O.No EN 408 NCE 2007 (1) dt 19.11.2007 Kunchenahalli, Kommanhalu, Bannikere, Musinhal	14-Oct-05	15.000			
11	Sarjan Realities Limited Kalavi Ranganagudda Maddaoura	28-Dec-05	11.400			

	village -11MW Horogoppa village Gangavanadsara-22MW+11.4=44.4		
12	Shah Agency (Transferred to M/s Lanco Wind Power Private Limited vide G.O. No EN 408 NCE 2007 (2) dt 19.11.2007 Shah Agency (Transferred to M/s Lanco Wind Power Private Limited vide G.O. No EN 408 NCE 2007 (2) dt 19.11.2007	20-Apr-06	6.000
13	Shah Agency Niralagundi, Bevinahalli, Singatagere, Maravanji, Madagondanahalli, Bidagan ahalli, Gangodahalli, Pandavamatti	20-Apr-06	4.000
14	J. H. Patel Power Projects (P) Ltd Hunasaghatte, Gudanghatta, Melanayakanakatte, Lingadahalli Shimoga	08-May-06	20.000
15	RSR Power Private Ltd Goppanahalli, Herehalli, Malligere, Mavi naholle & Padavanatte	16-Oct-06	11
16	Vish Wind Infrastructure Limited Kortikere, Mulukoppa, Talagunda, Siralkoppa, Tadasanahalli	16-Oct-06	22.05
17	Vestas Wind Technology India (P) Ltd., (NEG Micon (I)PLtd., Vemalaigudda, Singanabidare, Kullundi, Balekalgudda	16-Oct-06	38.280
18	Shah Agency (Transferred to M/s Lanco Wind Power Private Limited vide G.O. No EN 408 NCE 2007 (4) dt 19.11.2007 Maravalli, Kaginalli, Gogga,	16-Oct-06	6.000
19	Sarjan Realities Limited Kalavi Ranganagudda Maddaoura village -11MW Horogoppa village Gangavanadsara- 22MW+11.4=44.4+66.6=111MW	15-May-07	66.600
20	Four EF Wind Power Private Limited Madlabare Gudda, Male gudda, Karni	22-May-07	40
21	Chitradurga Wind Power Private Ltd Thuppadahalli-	15-Oct-07	10.250

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆ/ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರ			
ಕ್ರ. ಸಂ	ವಿವರ	ವಿಳಾಸ ಹಾಗೂ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಮೇಲ್
01	ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಗಾಲಿಕ ಕೇಂದ್ರ	ಮೂರನೇ ಮಹಡಿ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್,ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201 08182-222802	id-shimoga@karnatakaindustry.gov.in dicshimoga@gmail.com
02.	ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಡಾಕ್	ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ, ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ.76 ಎ(ಪಿ1) ಕರೂರು ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಪಿ.ಬಿ.ರಸ್ತೆ, ದಾವಣಗೆರೆ-577006 08192-235511	cedokjddvg@gmail.com
03.	ವ್ಯಸ್ಥಾಪಕರು ಆಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್	ನೆಲ್ಲ ಸೌಧ,ಕುವೆಂಪು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201	lboshimoga@canarabank.com
04.	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ	2ನೇ ಮಹಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಬಿ.ಹೆಚ್,ರಸ್ತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577201	smg@ksfc.co
05.	ನಬಾರ್ಡ್	ಅನುಪ್ರಭಾ,2ನೇ ಮೇನ್, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಬಡಾವಣೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201 08182- 265356 9449707007	shimoga@nabard.org
06.	ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ	ಆರ್ಟೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಾಗರ ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ 08182-256970	narayanappagr@gmail.com
07.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ	ವಿಭಾಗೀಯ ಕಛೇರಿ, ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಸಾಗರ ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ 0812-250607	kssidcsmg@yahoo.in
08.	ಕರ್ನಾಟಕ ಖಾದಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿ	ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ, ಹಳೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿ, ಬಾಲರಾಜ್ ಅರಸ್ ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ 08182-223273	kskvibsmg@gmail.com
09.	ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ	ಮೂರನೇ ಮಹಡಿ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್,ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201	ddkvi-shimoga@karnatakaindustry.gov.in
10.	ಜಿಲ್ಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ	ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿ, 3ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಗಾರ್ಡನ್ ಏಲಿಯಾ, ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577201 08182-255293	dsdoshivamogga@gmail.com
11.	ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ನವುಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-	vcuahss2014@gmail.com druahs@gmail.com

		577201 08180-267001/ 267011/ 267015	
		ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜ್, ನವುಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577216 9480838976	kvk.shivamogga@icar.gov.in
		ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ & ಲಸರ್ಜಿ ನೆಂಟರ್, ಎನ್.ಹೆಚ್.13 ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು ರಸ್ತೆ, ಪುರಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577222 08182-298006	smcshimoga@yahoo.co.in
		ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಜ್ಞಾನಸಹ್ಯಾದ್ರಿ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ, ಭದ್ರಾವತಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577451 08280-256301/256307 ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಗರ, ಕಚೇರಿ, ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577203 08182-240222	vckuvdmpu@gmail.com
		ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಾಗರ ರಸ್ತೆ, ಖುಷನ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201 08182-229933	director@sims-shmoga.com
12	ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ(ಸಿಡಾಕ್) 3ನೇ ಮಹಡಿ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ನೆಹರು ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577201	cedokshivamogga@gmail.com
		ಕಾಬ್‌ನೇಟ, ಹೊಳಲೂರು, ಹೊನ್ನೂರು ರಸ್ತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ 08182-245721, 09743147539	cbrsetiholalur@gmail.com
13	ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು (ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಗಳು)	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜ್, ನವುಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577216 9480838976	kvk.shivamogga@icar.gov.in
		ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ & ಲಸರ್ಜಿ ನೆಂಟರ್, ಎನ್.ಹೆಚ್.13 ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು ರಸ್ತೆ, ಪುರಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ- 577222 08182-298006	smcshimoga@yahoo.co.in
		ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಾಗರ	director@sims-shmoga.com

		ರನ್ನೆ, ಖುಷನ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201 08182-229933	
14	ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ , ಮಾಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಡಿ.ಐ.)	ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟೌನ್, ರಾಜಾಜಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560010	dcdi-bng@dcmsme.gov.in
15	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ನಿಗಮ (ಎನ್.ಎಸ್.ಐ.ಸಿ.)	ವೆಸ್ಟ್ ಟೌನ್ ಕಾರ್ಡ್ ರೋಡ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟೌನ್, ರಾಜಾಜಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560010	zgmsouth1@nsic.co.in
16	ಜಿಲ್ಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ	ಕೆ.ಐ.ಶ್ಯಾಮಯ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-577201 08182-222646	shimogadcci@gmail.com
17	ಜಿಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಘ	ಆರ್.ಎಂ.ಸಿ.ಯಾರ್ಡ್,ಬಿ.ಹೆಚ್ ರಸ್ತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ 9448417181 7619408181	clramesh07@gmail.com
18	ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಮಾಜೀನಹಳ್ಳಿ ಕೈಗಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಘ, ಉದ್ಯಮ ಭವನ,ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಭದ್ರಾವತಿ ಕೆಎಐಡಿಐ ಕೈಗಾಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ,ಮಾಜೀನಹಳ್ಳಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	miasmg1995@gmail.com
19	ಇತರೆ	ಇನ್‌ಕ್ಯೂಬೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್, ಜಿ.ಎನ್.ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಇ., ನವುಲೆ, ಸವಲಂಗ ರಸ್ತೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾ.7204165939	malleeshkumarks@jnnce.ac.in